

SUMMARIA IURIDICA

Välisajakirjades ilmunud
õiguslaste kirjutiste tutvustusi

2017: 5

Väljaanne ilmub
viis korda aastas

ISSN 1736-0404

www.nlib.ee/summaria-iuridica

SISUKORD

INFOSÕDA JA JULGEOLEK : valik raamatuid ja artikleid	2
VALIK UUSI ARTIKLEID INGLISE, SAKSA, SOOME JA VENE KEELES.....	6
ÕIGUSE ÜLDKÜSIMUSED	6
ÕIGUSAJALUGU	6
TSIVIILÕIGUS	7
Asjaõigus	7
Võlaõigus	7
Perekonnaõigus.....	7
Pärimisõigus.....	8
ÄRIÕIGUS	8
INTELLEKTUAALNE OMAND	8
KESKKONNAÕIGUS	9
TÖÖÕIGUS.....	9
SOTSIAALÕIGUS	10
FINANTSÕIGUS.....	10
KARISTUSÕIGUS.....	11
MENETLUSÕIGUS	12
RIIGIÕIGUS	13
HALDUSÕIGUS	15
MEDITSIINIÕIGUS	17
RAHVUSVAHELINE ÕIGUS	18
Inimõigused.....	19
Euroopa Liidu õigus	20
Mereõigus.....	23
Rahvusvaheline eraõigus.....	23

INFOSÕDA JA JULGEOLEK : valik raamatuid ja artikleid

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumis on valminud küberturvalisuse seaduse eelnõu, millega reguleeritakse riigi ja ühiskonna toimimiseks vajalike infosüsteemide pidamist ning küberitsidentide ennetamist ja lahendamist. Seadus on planeeritud jõustuma 10. mail 2018.

(loe lähemalt: <https://www.koda.ee/et/meie-moju/hetkel-kasil/valminud-kuberturvalisuse-seadus>)

Summaria Iuridica käesolev number pakub valikut infosõda ja küberkaitset käsitlevast kirjandusest.

RAAMATUD

Bernik, Igor. [Cybercrime and cyberwarfare](#). - London : ISTE, 2014. - IX, 165 lk.

Carr, Jeffrey. [Inside cyber warfare](#). - Milton Keynes : Lightning Source, 2017. - XVIII, 294 lk.

[Countering hybrid threats: lessons learned from Ukraine](#) [võrguteavik] / ed. by Nicolae Iancu. - Washington : IOS Press, 2016. - 286 lk. - (NATO Science for Peace and Security Series. E, Human and Societal Dynamics ; 128).

[Cyberwar : law and ethics for virtual conflicts](#) / ed. by Jens David Ohlin. - Oxford : Oxford University Press, 2015. - XXXII, 274 lk.

Erbschloe, Michael. [Social media warfare : equal weapons for all](#). - Boca Raton [etc.] : CRC/Taylor & Francis, 2017. - XXIV, 303 lk.

Harrison Dinniss, Heather. [Cyber warfare and the laws of war](#). - New York : Cambridge University Press, 2014. - XIX, 331 lk.

Heickerö, Roland. [The dark sides of the Internet : on cyber threats and information warfare](#). - Frankfurt am Main : Peter Lang, 2013. - 170 lk.

[Internet trolling as a tool of hybrid warfare : the case of Latvia](#) / ed. by Juris Benķis. - Riga : NATO Strategic Communications Centre of Excellence, 2016. - 108 lk.

Jones, Andy ; Kovacich, Gerald L. [Global information warfare : the new digital battlefield](#). - Boca Raton : CRC Press, 2016. - 382 lk.

Кемаль, Андрей. [Кибервойна : как Россия манипулирует миром](#). - Москва : Алгоритм, 2015. - 206 lk.

Maogoto, Jackson Nyamuya. [Technology and the law on the use of force : new security challenges in the twenty-first century](#). - London ; New York : Routledge, 2015. - XVIII, 111 lk.

Mazanec, Brian M. [The evolution of cyber war : international norms for emerging-technology weapons](#). - Lincoln : Potomac Books, 2015. - XIV, 329 lk.

McClam, Duncan. [Information operations and warfare](#). - [USA : Lulu.com, 2015]. - VIII, 115 lk.

[Propaganda, power and persuasion : from World War I to Wikileaks](#) / ed. by David Welch. - London : Tauris, 2015. - XIV, 257 lk.

Radin, Andrew. [Hybrid warfare in the Baltics : threats and potential responses](#) [võrguteavik]. - Santa Monica : RAND, 2017.

Relia, Sanjeev. [Cyber warfare : its implications on national security](#). - New Delhi : VIJ Books India, 2016. - XV, 245 lk.

Rid, Thomas. [Cyber war will not take place](#). - London : Hurst, 2013. - XVI, 218 lk.

Rishikof, Harvey ; Baker, Stewart ; Horowitz, Bernard. [Patriots debate : contemporary issues in national security law](#). - Chicago : American Bar Association, 2012. - XII, 237 lk.

Roscini, Marco. [Cyber operations and the use of force in international law](#). - Oxford : Oxford University Press, 2014. - XXVIII, 307 lk.

Rosenzweig, Paul. [Cyber warfare : how conflicts in cyberspace are challenging America and changing the world](#). - Santa Barbara, Calif. : Praeger, 2013. - XI, 290 lk.

Schulze, Sven-Hendrik. [Cyber-"War" – Testfall der Staatenverantwortlichkeit](#). - Tübingen : Mohr Siebeck, 2015. - XVII, 265 lk. - (Jus Internationale et Europaeum ; 107).

[Securing cyberspace : a new domain for national security](#) / ed. by Nicholas Burns, Jonathon Price. - Washington, D.C. : Aspen Institute, 2012. - 202 lk. : ill.

Shackelford, Scott J. [Managing cyber attacks in international law, business, and relations : in search of cyber peace](#). - New York : Cambridge University Press, 2013, 2016. - XXXIX, 393 lk.

Singer, P. W. ; Friedman, Allan. [Cybersecurity and cyberwar : what everyone needs to know](#). - Oxford : Oxford University Press, 2014. - VIII, 306 lk.

[Soft war : the ethics of unarmed conflict](#) / ed. by Michael L. Gross, Tamar Meisels. - Cambridge : Cambridge University Press, 2017. - XVI, 268 lk.

Stiennon, Richard. [There will be cyberwar : how the move to network-centric warfighting set the stage for cyberwar](#). - Birmingham : IT-Harvest Press, 2015. - 164 lk.

[Tallinn Manual 2.0 on the international law applicable to cyber operations](#) : prepared by the international groups of experts at the invitation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence / ed. by Michael N. Schmitt, Liis Vihul. - Cambridge : Cambridge University Press, 2017. - XLI, 598 lk.

Tiilikainen, Heikki. [Hybridisota : rintamaraportti](#). - Helsinki : Auditorium, 2015. - 303 lk.

Treverton, Gregory F. ; Miles, Renanah. [Social media and intelligence](#). - Stockholm : National Defence College, Center for Asymmetric Threat Studies (CATS), 2014. - 32 lk.

Ventre, Daniel. [Information warfare](#). - London : ISTE, 2016. - XV, 330 lk.

Vaata ka:

Hunter, Eve ; Pernik, Piret. [Hübriidsõja väljakutsed : aprill 2015](#) [võrguteavik]. - Tallinn : Rahvusvaheline Kaitseuringute Keskus, 2015.

Narits, Taavi. [Psühholoogiline kaitse Eesti julgeolekupoliitika kujundajate käsitluses : magistritöö](#). - Sisekaitseakadeemia, sisejulgeoleku instituut ; juhendaja: Ivo Juurvee ; kaasjuhendaja: Shvea Järvet. - Tallinn : Sisekaitseakadeemia, 2015. - 86 lk.

Priimägi, Linnar. [Propagandasõda : teooria ja praktika](#). - Tallinn : Eesti Keele Sihtasutus, 2015. - 255 lk.

Põldaru, Kadri. [Infosõda – Eesti ekspertide visioon ja kogemus : magistritöö](#) / Tartu Ülikool, sotsiaalteaduskond, ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut ; juhendaja: Marju Lauristin. - Tartu : Tartu Ülikool, 2009. - 301 lk. ([TÄISTEKST](#))

van Herpen, Marcel H. [Putini propagandamasin : pehme jõud ja Venemaa välispoliitika](#) / tlk. Kaili Tamm ; toim. Lauri Laugen ; kujund. Margit Toovere. - Tallinn : Sisekaitseakadeemia, 2016. - 351 lk.

ARTIKLID

Ayalew, Yohannes Eneyew. [Cyber warfare: a new hullabaloo under international humanitarian law](#) // Beijing Law Review. Vol. 6 (2015), issue 4, p. 209-223.

Cyber warfare is a new phenomenon and scenario under international humanitarian law. This paper was basically portrayed the impact of cyber warfare in light with international humanitarian law and assessed the notion of cyber warfare, conduct of hostilities, legal framework, monitoring mechanisms as well as current challenges. Moreover, critical legal analysis is used as principal methodology. Major findings of the research revealed that there are plethora of issues to be underlined save as absence of binding treaty governing the challenging scenarios. Recommendations are made by suggesting points of improvement until the international community has agreed on this cross-cutting contemporary issue.

Barnsby, Robert ; Reeves, Shane. [Give them an inch, they'll take a terabyte: how states may interpret Tallinn Manual 2.0's international human rights law chapter](#) // Texas Law Review. Vol. 95 (2017), issue 7, p. 1515-1530.

The development of norms for state conduct in cyberspace does not require a reinvention of customary international law, nor does it render existing international norms obsolete. Long-standing international norms guiding state behavior in times of peace and conflict-also apply in cyberspace.

Bibighaus, David L. [How power-laws re-write the rules of cyber warfare](#) // Journal of Strategic Security. Vol. 8 (2015), issue 4, p. 39-52.

All warfare contains an element of randomness. This article will argue that, the kind uncertainty encountered in cyber warfare (Power-Law randomness) is fundamentally different from the uncertainty the military has evolved to deal with in the physical world (Gaussian-Randomness). The article will explain the difference between these two kinds of randomness, and how cyber weapons appear to operate under Power-Law randomness. It then will show how in cyberspace, key aspects of strategic thought are based on a flawed assumption of randomness. Finally, this article shall argue that if the American military is going to be effective in cyberspace, it must re-examine the way the military assumes risk, recruits its forces, plans for war and maintains the peace.

Čížik, Tomáš. [Baltic States – how to react to „new warfare” in the context of the Article V?](#) // Slovak Journal of Political Sciences. Vol. 17 (2017), issue 2, p. 184-201.

Hybrid warfare represents new security challenge for whole Europe. However, hybrid warfare cannot be considered as new phenomenon, Russian aggressive exercise of hybrid warfare (annexation of Crimean Peninsula) took all European states by surprise. It consists of effective combination of tools, such as, information warfare, psychological operations, cyber operations and use of special forces. Russian hybrid warfare is designed to directly challenge the cornerstone of the North Atlantic Treaty Alliance, the Article V., because it combines conventional and unconventional measures, which are difficult to predict and counter. NATO and EU member states are forced to develop new capabilities, to build new infrastructure and to strengthen the eastern boundary of the Alliance to successfully deter potential Russian aggression in its close neighbourhood. It is also very important to build inner resilience of the member states against Russian propaganda that has massively spread throughout Eastern and Central Europe.

Faga, Hemen Philip. [The implications of transnational cyber threats in international humanitarian law: analysing the distinction between cybercrime, cyber attack, and cyber warfare in the 21st century](#) // Baltic Journal of Law & Politics. Vol. 10 (2017), issue 1, p. 1-34.

This paper is an attempt to draw distinctive lines between the concepts of cybercrime, cyber-attack, and cyber warfare in the current information age, in which it has become difficult to separate the activities of transnational criminals from acts of belligerents using cyberspace. The paper considers the implications of transnational cyber threats in international humanitarian law (IHL) with a particular focus on cyber-attacks by non-state actors, the principles of state responsibility, and the implications of targeting non-state perpetrators under IHL. It concludes that current international law constructs are inadequate to address the implications of transnational cyber threats; the author recommends consequential amendments to the laws of war in order to address the challenges posed by transnational cyber threats.

Gartzke, Erik ; Lindsay, Jon R. [Weaving tangled webs: offense, defense, and deception in cyberspace](#) // Security Studies. Vol. 24 (2015), issue 2, p. 316-348.

It is widely believed that cyberspace is offense dominant because of technical characteristics that undermine deterrence and defense. This argument mistakes the ease of deception on the Internet for a categorical ease of attack. As intelligence agencies have long known, deception is a double-edged sword. Covert attackers must exercise restraint against complex targets in order to avoid compromises resulting in mission failure or retaliation. More importantly, defenders can also employ deceptive concealment and ruses to confuse or ensnare aggressors. Indeed, deception can reinvigorate traditional strategies of deterrence and defense against cyber threats, as computer security practitioners have already discovered. The strategy of deception has other important implications: as deterrence became foundational in the nuclear era, deception should rise in prominence in a world that increasingly depends on technology to mediate interaction.

Harrison Dinniss, Heather. [The Nature of objects: targeting networks and the challenge of defining cyber military objectives](#) // Israel Law Review. Vol. 48 (2015), issue 1, p. 1-16.

Cyber warfare and the advent of computer network operations have forced us to look again at the concept of the military objective. The definition set out in Article 52(2) of Additional Protocol I – that an object must by its nature, location, purpose or use, make an effective contribution to military action – is accepted as customary international law; its application in the cyber context, however, raises a number of issues which are examined in this article.

Huang, Zhixiong ; Mačák, Kubo. [Towards the international rule of law in cyberspace: contrasting Chinese and Western approaches](#) // Chinese Journal of International Law. Vol. 16 (2017), issue 2, p. 271-310.

China and Western countries have repeatedly portrayed each other as potential or actual adversaries in cyberspace. Yet, both sides proclaim that they subscribe to an international consensus that cyber operations must be subjected to the rule of law. Against this background, the article examines five key aspects of the rule of law in cyberspace, which are ordinarily understood as areas of contention: (1) preferred method of identification and development of international law; (2) competing models of cyberspace governance; (3) application of sovereignty to cyberspace; (4) question of militarization of cyberspace; and (5) legality of cyber espionage. Our analysis demonstrates that it is inaccurate to view China and the West as sharply divided and competing camps.

Valuch, Jozef ; Gábriš, Tomáš ; Hamuľák, Ondrej. [Cyber attacks, information attacks, and postmodern warfare](#) // Baltic Journal of Law & Politics. Vol. 10 (2017), issue 1, p. 63-89.

The aim of this paper is to evaluate and differentiate between the phenomena of cyberwarfare and information warfare, as manifestations of what we perceive as postmodern warfare. We describe and analyse the current examples of the use of the postmodern warfare and the reactions of states and international bodies to these phenomena. The subject matter of this paper is the relationship between new types of postmodern conflicts and the law of armed conflicts (law of war). Based on ICJ case law, it is clear that under current legal rules of international law of war, cyber attacks as well as information attacks (often performed in the cyberspace as well) can only be perceived as “war” if executed in addition to classical kinetic warfare, which is often not the case. In most cases perceived “only” as a non-linear warfare (postmodern conflict), this practice nevertheless must be condemned as conduct contrary to the principles of international law and (possibly) a crime under national laws, unless this type of conduct will be recognized by the international community as a “war” proper, in its new, postmodern sense.

Voitasec, Dan-Iulian. [Applying international humanitarian law to cyber-attacks](#) // Lex et Scientia. Vol. 22 (2015), issue 1, p. 124-131.

Technology plays an important role in everyday life. Technological advancement can be found in every field of government including the military. Because of this, new means and methods of conducting hostilities have emerged. Cyber warfare starts to represent the latest challenge at an international level. States and non-state actors have started to implement new security policies and new defences against cyber-attacks but also have embraced using cyber-attacks as a method of conducting hostilities. The question that has to be answered regarding the use of cyber-attacks is what is the legal regime that governs such attacks and if IHL can apply to cyber warfare?

Vaata ka:

Euroopa Parlamendi uuringuteenistuse 7. detsembril 2017 avaldatud uuring:

[Transatlantic cyber-insecurity and cybercrime – economic impact and future prospects.](#)

VALIK UUSI ARTIKLEID INGLISE, SAKSA, SOOME JA VENE KEELES*

Artiklite täistekstid e-ajakirjadest ja andmebaasidest on kättesaadavad Rahvusraamatukogu [otsinguportaali](#) sisseloginud kasutajale.

ÕIGUSE ÜLDKÜSIMUSED

Boehme-Neßler, Volker. Die Macht der Algorithmen und die Ohnmacht des Rechts // Neue Juristische Wochenschrift (2017) nr. 42, lk. 3031-3037. Õiguse osast infoühiskonnas ja tehnoloogiliste uuenduste mõjust õiguse arengule.

Märksõnad: õigusriik; infoühiskond; tehnoloogia; õigusloome; juristid; Saksamaa ([BECK](#))

Cornils, Karin. Vom Übersetzen juristischer Texte // [Tidskrift utgiven av Juridiska Föreningen i Finland](#) (2017) nr. 2/4, lk. 485-496. Õigustekstide tõlkimise ajaloost, teooriast ja eripäradest.

Märksõnad: õiguskeel; tõlkimine; õigusajalugu; terminoloogia

Johannes, Paul C. Forschungsdatenmanagement in der Rechtswissenschaft // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 21, lk. 899-906. Teaduslike uurimisandmete haldamisest ja kasutamisest õigusteaduses.

Märksõnad: õigusteadus; teadusuuringud; teaduskorraldus; andmehaldus; teadusmetodoloogia

Papier, Hans-Jürgen. Rechtsstaatlichkeit und Grundrechtsschutz in der digitalen Gesellschaft // Neue Juristische Wochenschrift (2017) nr. 42, lk. 3025-3031. Digitaliseerumise ja üleilmastumise mõjudest õigusriigile ja põhiõiguste kaitsmisele; õiguse arengust ja juristide tulevikust.

Märksõnad: õigusriik; elektrooniline kommunikatsioon; põhiõigused; juristid; infoühiskond; põhiseadused; Saksamaa ([BECK](#))

Raitio, Juha. Huomioita oikeusvaltio-käsitteen kehityksestä ja sisällöstä Suomessa // [Lakimies](#) (2017) nr. 5, lk. 559-579. Õigusriigi mõistest ja Soome õigusriigi arengust 1917–2017; kaasaegse õigusriigi kontseptsioonist.

Märksõnad: õigusriik; põhiseadused; inimõigused; õigusteooria; demokraatia; Soome

Schmidt, Katharina Isabel. Henry Maine's „Modern Law”: from status to contract and back again? // [The American Journal of Comparative Law](#) (2017) nr. 1, lk. 145-186. Briti juristi ja ajaloolase Sir Henry Sumner Maine'i (1822–1888) õigusteooria („staatusest lepinguni”) mõjust eraõiguse tõlgendamisele tänapäeval.

Märksõnad: õigussotsioloogia; õigusteooria; õiguskord; eraõigus; Suurbritannia

Сильченко, Н. В. Система формальных источников современного права и проблемы правового регулирования правотворческой деятельности // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 10, lk. 13-24. Standarditest õigusloomes ja formaalsete õigusallikate süsteemist.

Märksõnad: õigusloome; õigusallikad; õigusnormid; kodifitseerimine (jur.); õigusteooria; Venemaa

Soininen, Niko. Oikeusvaltion idea – kontrolloiko valtio oikeutta vai oikeus valtiota? // [Lakimies](#) (2017) nr. 5, lk. 676-686. Õigusriigi põhimõtetest Donald Trumpi USA-sse osalise sissesõidukeelu määruse, Euroopa Komisjoni ja Poola valitsuse vahelise õigusriigi nõuete järgimise vaidluse ning Soome õiguskantsleri avalduse põhjal.

Märksõnad: õigusriik; printsipiid; valitsused; põhiseadused; inimõigused

Zimmermann, Reinhard. Juristische Bücher des Jahres – eine Leseempfehlung // Neue Juristische Wochenschrift (2017) nr. 41, lk. 2971-2976. Olulisemad 2016. aastal ilmunud õigusraamatud erinevate õigusvaldkondade esindajatest koosneva teadlaste kolleegiumi hinnangul.

Märksõnad: õigusinfo; raamatud; juristid; erialainfo; raamatututvustused; raamatuarvustused ([BECK](#))

ÕIGUSAJALUGU

Aden, Menno. Die Reformation als Paradigmenwechsel in der Legitimation öffentlicher Gewalt // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2017) nr. 21, lk. 1590. Reformatsiooni mõjust õiguse arengule. Artikli täielikku versiooni vt [NJOZ, 1418](#).

Märksõnad: reformatsioon; kanooniline õigus; protestantism; parlamentarism; õigusfilosoofia; Euroopa ([BECK](#))

Bottomley, Sean. The origins of trade secrecy law in England, 1600–1851 // [The Journal of Legal History](#) (2017) nr. 3, lk. 254-281. Ärisaladustest: kujunemine, reguleerimine ja kohtupraktika Inglismaal aastatel 1600–1851.

Märksõnad: ärisaladused; konfidentsiaalne info; käsitöölised; gildid; ettevõtlus; kaubandus; kohtulahendid; Inglismaa

Pönkä, Ville. Professori Lauri Cederbergin tutkimustyö // [Lakimies](#) (2017) nr. 5, lk. 687-701. Soome juristi Lauri Antero Cederbergi (1881–1943) teadustöödest tsiviilõiguses.

Märksõnad: õigusteadus; juristid; professorid; õppejõud; äriõigus; võlaõigus; tsiviilõigus; Soome

TSIVILÕIGUS

Eidenmüller, Horst. The rise of robots and the law of humans // [Zeitschrift für Europäisches Privatrecht](#) (2017) nr. 4, lk. 765-777. Robotite õigusvõimest ja vastutusest isejuhtivate autode kontekstis.

Märksõnad: robotid; õigusvõime; isesõitvad autod; intellektitehnika; liiklusõnnetused; vastutus; õigusloome; Ameerika Ühendriigid

Lohmann, Melinda F. Ein europäisches Roboterrecht – überfällig oder überflüssig? // [Zeitschrift für Rechtspolitik](#) (2017) nr. 6, lk. 168-171. Robotikast õiguslikus tähenduses (isejuhtiv auto kui e-isik).

Märksõnad: robotika; robotid; isesõitvad autod; vastutus; Euroopa Liidu õigus; siseriiklik õigus; Saksamaa ([BECK](#))

Asjaõigus

Haldrup, Karin. On security of collateral in Danish mortgage finance: a formula of property rights, incentives and market mechanisms // [European Journal of Law and Economics](#) (2017) nr. 1, lk. 1-29. Hüpeteegist Taani kinnisvaraturul.

Märksõnad: kinnisvara; omand; hüpeteegid; hüpeteegiturg; garantii; Taani

Walter, Felix. Eigentumsökonomik im europäischen Rechtsvergleich: eine Untersuchung des Eigentumsbegriffs des deutschen, englischen und sowjetischen Rechts // [Zeitschrift für Europäisches Privatrecht](#) (2017) nr. 4, lk. 863-889. Omandi ja valduse mõistete analüüs Saksa, Inglise ja nõukogude õiguse võrdluses.

Märksõnad: omand; valdus; mõisted; õigussüsteemid; võrdlev analüüs

Võlaõigus

Arntz, Thomas. Das Schmerzensgeld im Lichte der empirischen Glücksforschung // [Neue Juristische Wochenschrift](#) (2017) nr. 46, lk. 3329-3334. Mittevaralise kahju tekitamisest ja valuraha suuruse määramisest õnnetunde uurimise abil.

Märksõnad: kahju tekitamine; moraalne kahju; õnn; rahulolu; individuaalne heaolu; hindamine; uuringud; Saksamaa ([BECK](#))

Leutheusser-Schnarrenberger, Sabine ; Goebel, Frank-Michael. Neue Wege bei der Bekämpfung unseriösen Inkassos // [Neue Juristische Wochenschrift](#) (2017) nr. 44, lk. 3207-3213. Tarbijate kaitsest inkassofirmade tegevuse eest võlgade sissenõudmisel.

Märksõnad: tarbijakaitse; tehingud; võlad; inkasso; finantsteenused; seaduste tõlgendamine; kohtulahendid; Saksamaa ([BECK](#))

Perekonnaõigus

Higdon, Michael J. Polygamous marriage, monogamous divorce // [Duke Law Journal](#) (2017) nr. 1, lk. 79-143. Õigusest abielule kui põhiõigusest ja polügaamia legaliseerimisest abielu ja abielulahutuse aspektist.

Märksõnad: abielu; polügaamia; legaliseerimine; abielulahutus; põhiseadused; kohtulahendid; Ameerika Ühendriigid ([EBSCO Academic Search Complete](#))

Pärimisõigus

Kollmeyer, Daniel. Unternehmensnachfolge und Geschwisterabfindung durch Bestimmungs- und Zweckvermächtnisse in der Praxis // Neue Juristische Wochenschrift (2017) nr. 45, lk. 3271-3274. Pereettevõtte pärandamisega seotud probleemidest olukorras, kus lapsi saadakse üha hilisemas eas.
Märksõnad: pärimine; ettevõtte; pereettevõtte; pärand; alaealised; abikaasad; testamendid; seaduste tõlgendamine; Saksamaa ([BECK](#))

Moes, Christoph. Die Erbschaftsteuer zwischen Politik und Verfassungsrecht – eine Revue // [Juristenzeitung](#) (2017) nr. 18, lk. 858-868. Pärandimaksust Saksa konstitutsioonikohtu otsustes.
Märksõnad: pärand; maksustamine; pärandimaks; kohtulahendid; konstitutsioonikohtud; Saksamaa

ÄRIÕIGUS

Kaiser, Tim ; Menkhoff, Lukas. Does financial education impact financial literacy and financial behavior, and if so, when? // [The World Bank Economic Review](#) (2017) nr. 3, lk. 611-630. Finants- ja majandushariduse analüüsist ja personali värbamisest rahandusega tegelevates ettevõtetes.
Märksõnad: Maailmapank; rahandus; majandusharidus; ettevõtte; analüüs

Канашевский, В. А. Взаимоотношения участников траста в отношении переданного в траст имущества // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 10, lk. 37-48. Trusti osanike vahelistest suhetest trusti varade kasutamise ja käsutamise aspektist.
Märksõnad: trustid; monopolid; maksuvabad firmad; vara; vastutus; õiguskaitse; välisettevõtte; Venemaa

Meriani, Marianna. The inextricable saga of „pay for delay” cases: the EU versus the US approach // European Competition Law Review (2017) nr. 11, lk. 506-516. Konkurentsi ja seaduslike äristrateegiate seostest ning makseid sisaldavatest patendialastest kompromisskõkkulepetest farmaatsiatööstuse näitel ELi ja Ameerika Ühendriikide käsitluste võrdluses.
Märksõnad: konkurentsiõigus; konkurents (maj.); farmaatsiatööstus; ravimid; geneerilised ravimid; ravimiturg; võrdlev õigusteadus; Ameerika Ühendriigid; Euroopa Liit ([WESTLAW](#))

Mineo, Léopoldine. The European Union treatment of minority shareholders acquisitions // European Competition Law Review (2017) nr. 11, lk. 517-529. Vähemusosaluse omandamisest (nt Philip Morris ja Ryanairi juhtumid) ELi õiguses ja liikmesriikides (Saksamaa, Austria, Suurbritannia, Leedu) Euroopa Komisjoni ettepaneku taustal.
Märksõnad: konkurents (maj.); aktsionärid; aktsiad; omandamine; Euroopa Liidu õigus ([WESTLAW](#))

Möslein, Florian. Reformperspektiven im Recht sozialen Unternehmertums // Zeitschrift für Rechtspolitik (2017) nr. 6, lk. 175-179. Sotsiaalse ettevõtluse mõistest ja avaldumisvormidest mittetulundussektoriga võrreldes.
Märksõnad: ettevõtlus; sotsiaalsed ettevõtte; mittetulundussektor; reformid; Saksamaa ([BECK](#))

INTELLEKTUAALNE OMAND

Cremers, Katrin ; Ernicke, Max ; Gaessler, Fabian ; Harhoff, Dietmar ; Helmers, Christian ; McDonagh, Luke ; Schliessler, Paula ; Zeebroeck, Nicolas. Patent litigation in Europe // [European Journal of Law and Economics](#) (2017) nr. 1, lk. 1-44. Patendialastest kohtuprotsessidest Euroopas Saksamaa, Suurbritannia, Prantsusmaa ja Hollandi näitel; ühtse patendikohtu vajalikkusest Euroopas.
Märksõnad: kohtumenetlus; kohtuasjad; intellektuaalne omand; patendid; Saksamaa; Suurbritannia; Prantsusmaa; Holland

Košcik, Michal ; Myška, Matěj. Database authorship and ownership of *sui generis* database rights in data-driven research // [International Review of Law, Computers & Technology](#) (2017) nr. 1, lk. 43-67. Andmebaaside autoriõigusest ning andmebaaside õiguslikku kaitset puudutavast seadusandlusest.
Märksõnad: andmebaasid; autoriõigus; omand

Lambrecht, Maxime. The time limit on copyright: an unlikely tragedy of the intellectual commons // [European Journal of Law and Economics](#) (2017) nr. 3, lk. 475-494. Intellektuaalse omandi õigusest ning populaarsete tööde autoriõiguste levitamise lubamisega kaasnevatest probleemidest.

Märksõnad: looming; autoriõigus; piirangud

Metzger, Axel. Rechtsfortbildung im Richtlinienrecht // [Zeitschrift für Europäisches Privatrecht](#) (2017) nr. 4, lk. 836-862. Autoriõiguse reformimisest ja ühtlustamisest ELis; Euroopa Kohtu osast direktiivide tõlgendamisel ja õiguse arendamisel.

Märksõnad: autoriõigus; reformid; õigusloome; seaduste kooskõlastamine; seaduste tõlgendamine; kohtulahendid; Euroopa Kohus; Euroopa Liidu õigus

Mylly, Ulla-Maija. Tekijänoikeuden digitaalinen sammuminen ja teosten jakelulogiikka: tietokoneohjelmat ja muut elektroniset teokset // [Lakimies](#) (2017) nr. 5, lk. 603-626. Arvutiprogrammide jm elektrooniliste teoste autoriõiguse kaitsest; teose loovutamises, kaitstud teoste rentimis- ja laenutamiseõigusest, üldsusele edastamisest jt digitaalsete väljaannete probleemidest.

Märksõnad: autoriõigus; tarkvara; arvutiprogrammid; digiteerimine; kohtulahendid; Soome

Pitkänen, Olli. Mitä lähioikeus suojaa? // [Lakimies](#) (2017) nr. 5, lk. 580-602. Autoriõigusest ja autoriõigusega kaasnevatest õigustest; naaberõiguste mõistest ja kaitsest.

Märksõnad: autoriõigus; naaberõigused; investeeringud; Soome

Sattler, Andreas. Aktuelle Entwicklungen der Rechtsprechung zum europäischen Markenrecht // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2017) nr. 20, lk. 789-798. Ülevaade Euroopa Kohtu kaubamärgialaste vaidlustega seotud praktikast.

Märksõnad: Euroopa Kohus; kaubamärgid; registreerimine; õigusrikkumised; kohtulahendid ([BECK](#))

KESKKONNAÕIGUS

Driessen, Bart. Fundamental animal rights in European law // [European Public Law](#) (2017) nr. 3, lk. 547-585. Loomade õigusliku staatuse (filosoofilisest) kontseptsioonist Euroopas ja Ameerika Ühendriikides; võrdlevaid aspekte õigus- ja bioloogiateadusest.

Märksõnad: filosoofia; põhiõigused; inimõigused; loomaõigused; loomakaitse; loomad; bioloogia; Euroopa; Ameerika Ühendriigid

Горохов, Д. Б. Длущиеся правоотношения в сфере охотничьего хозяйства: проблемы совершенствования федерального законодательного регулирования // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 10, lk. 91-103. Jahipidamisega seotud õigusloomest Venemaal.

Märksõnad: jahindus; jaht; jahimajandus; õigusloome; seaduste tõlgendamine; loomakaitse; Venemaa

Ludwig, Grit. Modernisierung des BBergG // [Verwaltungsarchiv](#) (2017) nr. 4, lk. 559-583. Mäenduse ja kaevandamisega seotud regulatsioonide ajakohastamisest Saksamaal.

Märksõnad: mäendus; kaevandamine; maavarade töötlemine; õigusloome; kodifitseerimine (jur.); kohtulahendid; Saksamaa

Saurer, Johannes. Klimaschutz global, europäisch, national – was ist rechtlich verbindlich? // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2017) nr. 21, lk. 1574-1579. Kliimakaitse eesmärkide seadmisest ja nendega seotud kohustustest rahvusvahelisel, ELi ja riigisisel tasandil.

Märksõnad: keskkonnakaitse; kliima; kliimamuutused; rahvusvaheline koostöö; Euroopa Liidu õigus; siseriiklik õigus; Saksamaa ([BECK](#))

TÖÖÕIGUS

Breen, Keith. Non-domination, workplace republicanism, and the justification of worker voice and control // [The International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations](#) (2017) nr. 3, lk. 419-439. Vabariikluse teooriast, demokraatiast, autoritarismist ja töandja domineerimise piiramisest kaasaegsetes töösuhetes.

Märksõnad: töösuhetud; õigusfilosoofia; töandjad; töötajad; vabariiklus; töökeskkond; autoritarism

Guastaferrò, Barbara. The unexpectedly talkative „dumb son”: the Italian Constitutional Court's dialogue with the European Court of Justice in protecting temporary workers' rights in the public education sector // [European Constitutional Law Review](#) (2017) nr. 3, lk. 493-524. Itaalia riigikoolides tähtajalise lepinguga töötajate õiguste kaitsest Itaalia ja ELi õiguses ning Itaalia konstitutsioonikohtu ja Euroopa Kohtu praktikast (nt Mascolo juhtum).

Märksõnad: töölepingud; haridus; riigikoolid; õpetajad; töötajad; kohtud; koostöö; siseriiklik õigus; Euroopa Liidu õigus; konstitutsioonikohtud; kohtulahendid; Euroopa Kohus; Itaalia ([WESTLAW](#))

Howard, Erica. Islamic headscarves and the CJEU: Achbita and Bougnaoui // [Maastricht Journal of European and Comparative Law](#) (2017) nr. 3, lk. 348-366. Islami peakatete kandmisest töökohas; asjakohasest Euroopa Kohtu kohtupraktikast.

Märksõnad: Euroopa Liit; inimõigused; islam; peakatted; töökohad; diskrimineerimine; usuline tagakiusamine; kohtulahendid

Ломакина, Л. А. Некоторые проблемы применения законодательства о дисциплинарной ответственности // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 10, lk. 104-110. Distsiplinaarvastutuse käsitlusest Vene töökoodeksis.

Märksõnad: töösuhted; töölepingud; distsiplinaarvastutus; töödistsipliin; seaduste tõlgendamine; kohtulahendid; Venemaa

Rammeloo, Stephan. „From Rome to Rome” – cross-border employment contract. European private international law: intertemporal law and foreign overriding mandatory laws // [Maastricht Journal of European and Comparative Law](#) (2017) nr. 2, lk. 298-322. Piiriüleste töölepingutega seotud vaidlustes kohalduvast õigusest; Euroopa Kohtu lahendist [C-135/15](#) Kreeka vs. Grigorios Nikiforidis.

Märksõnad: Euroopa Liit; rahvusvaheline eraõigus; tööõigus; töölepingud; välistööjõud; töösuhted; õigusaktid; kohtulahendid

Sinder, Rike. Von der Unmöglichkeit der Mutter, homo faber zu sein. Verfassungsrechtliche Anmerkungen zum Mutterschutzgesetz // [Juristenzeitung](#) (2017) nr. 20, lk. 975-983. Emade (rasedate ja hiljuti sünnitanud naiste) õigusest oma erialal töötada uute seadusemuudatuste valguses; Saksa põhiseaduse artikli 12 tõlgendamisest.

Märksõnad: emad; naised; tervis; rasedus; kaitse; põhiõigused; tööõigus; töötamisvõimalused; lapsed; lapsehooldus; põhiseadused; Saksamaa

SOTSIAALÕIGUS

The Constitutional Court of the Republic of Lithuania : Judgment 06/2008-18/2008-24/2010 : Date of Decision 29 June 2010 // [East European Case Reporter of Constitutional Law](#) (2016) nr. 2, lk. 167-205. Riigipensionidest ja kohtunike riiklikust pensionist; Leedu Vabariigi Konstitutsioonikohtu lahendist 06/2008-18/2008-24/2010.

Märksõnad: pensionid; eripension; sotsiaalkindlustus; kohtunikud; konstitutsioonikohtud; Leedu

Katzenmeier, Christian. Hinterbliebenengeld. Anspruch auf Entschädigung für seelisches Leid // [Juristenzeitung](#) (2017) nr. 18, lk. 869-876. Hingeliste kannatuste hüvitamisest 2017. aastal jõustunud toitjakaotushüvitise seaduses.

Märksõnad: toitjakaotuspension; hüvitised; seadused; Saksamaa

FINANTSÕIGUS

De Broe, Luc. Can tax treaties confer state aid // [EC Tax Review](#) (2017) nr. 5, lk. 228-232. Riikidevahelisest finantsabist; rahvusvahelistest maksulepingutest ja Euroopa Kohtu praktikast.

Märksõnad: maksukorraldus; maksustamine; rahaline abi; ettevõtte tulumaks; investeringud; siseriiklik õigus; kohtulahendid; Euroopa Liidu õigus

Dominguez-Barrero, Félix ; López-Laborda, Julio ; Rodrigo-Sauco, Fernando. Tax evasion in Spanish personal income tax by income sources, 2005–2008: from the synthetic to the dual tax // [European Journal of Law and Economics](#) (2017) nr. 1, lk. 47-65. Üsikisiku tulumaksustamisega seotud probleemidest ja Hispaania maksusüsteemist.

Märksõnad: maksustamine; tulumaks; füüsilised isikud; tulud; maksukorraldus; Hispaania

Dwi Nugroho, Adrianto. Central register as a model instrument to unveil beneficial owners for tax purposes // [EC Tax Review](#) (2017) nr. 5, lk. 274-283. Maksuregistri kasutamisest ettevõtte omanike väljaselgitamiseks; OECD tulu ja kapitali maksustamise mudelkonventsioonist ja Euroopa Kohtu praktikast.

Märksõnad: maksupoliitika; maksustamine; registrid; rahapesu; omanikud; tulumaks; ettevõtted; kapitalimaksud; siseriiklik õigus; rahvusvahelised lepingud; kohtulahendid; Euroopa Liidu õigus

Urban, Johannes. Ehescheidungskosten und Steuer – was nun? // *Neue Juristische Wochenschrift* (2017) nr. 44, lk. 3189-3194. Abielulahutuse kohtukuludest tulumaksuseaduses ja liidu maksukohtu praktikas.

Märksõnad: tulumaks; kohtukulud; maksustamine; abielulahutus; kohtulahendid; Saksamaa ([BECK](#))

Wonka, Julian. Die Rechtmäßigkeit staatlicher Auskunftersuchen gegenüber Banken // *Neue Juristische Wochenschrift* (2017) nr. 46, lk. 3334-3339. Pankade õigustest ja kohustustest riigiasutuste esitatud, kliendiantmetega seotud infopäringutele vastamisel.

Märksõnad: pangad (maj.); krediidasutused; konfidentsiaalsuskohustus; konfidentsiaalne info; riigiasutused; julgeolek; andmekaitse; kriminaalmenetlus; Saksamaa ([BECK](#))

KARISTUSÕIGUS

Alexandrie, Gustav. Surveillance cameras and crime: a review of randomized and natural experiments // *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention* (2017) nr. 2, lk. 210-222. Videokaamerate kasutamisest ja nende mõjust kuritegevuse vähendamisele avalikus ruumis; kaamerate kasutamisega kaasnevatest probleemidest.

Märksõnad: kaamerad; videokaamerad; kuritegevus; eksperimendid; kuriteod; uuringud

Brooks, Thom. Punitive restoration and restorative justice // *The Criminal Justice Ethics* (2017) nr. 2, lk. 122-140. Taastavast õigusest kui alternatiivist kriminaalpoliitikas Inglismaa ja Walesi näitel.

Märksõnad: kriminaalpoliitika; kuritegevus; karistused; kurjategijad; kuriteoohvrid; lepitamine; restoratiivõigus; Inglismaa; Wales

Leppänen, Anna ; Kankaanranta, Terhi. Cybercrime investigation in Finland // *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention* (2017) nr. 2, lk. 157-175. Digitaalsetest tõenditest ja küberkuritegevuse uurimise korraldusest Soomes.

Märksõnad: küberkuriteod; tõendamine (jur.); uurimine (jur.); tõendid (jur.); arvutid; politsei; Soome

Magnus, Dorothea. Stärkung des Schutzes von Vollstreckungsbeamten und Rettungskräften // *Goldammer's Archiv für Strafrecht* (2017) nr. 10, lk. 530-543. Kohtutäiturite, vanglaametnike ja päästetöötajate kaitsest (nt ründamise korral) karistusseadustiku 30. mail 2017 jõustunud muudatustes.

Märksõnad: kohtutäiturid; vanglaametnikud; päästeteenistused; julgeolek; ohutus; reformid; seaduste tõlgendamine; Saksamaa

Pascoe, Daniel; Miao, Michelle. Victim-perpetrator reconciliation agreements: what can muslim-majority jurisdictions and the PRC learn from each other? // *International and Comparative Law Quarterly* (2017) nr. 4, lk. 963-989. Surmanuhtlusest Hiinas ja moslemite enamusega jurisdiktsioonides; kannatanu ja kurjategija vahelisest lepitusmenetlusest.

Märksõnad: mõrvarid; surmanuhtlus; moslemid; ohvrid; kurjategijad; lepitamine; Hiina

Roggan, Fredrik. Legislative Entgrenzungen im Bereich der „Terrorismusbekämpfung“ // *Zeitschrift für Rechtspolitik* (2017) nr. 7, lk. 208-212. Terrorismi tõkestamise ja ennetamisega seotud seadustest (nn julgeolekuseadused) 10 aasta vaates.

Märksõnad: terrorism; julgeolek; terrorismivastane võitlus; julgeolekuteenistused; rahvusvaheline koostöö; õigusloome; konstitutsioonikohtud; kohtulahendid; Saksamaa ([BECK](#))

Staubli, Silvia ; Kivivuori, Janne. Youth crime victimization and religion: observations from Finland and Switzerland // *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention* (2017) nr. 2, lk. 200-209. Noorte kuriteoohvriks langemisest ja selle seotusest religiooniga; Soome ja Šveitsi noorte võrdlev uuring.

Märksõnad: kuriteod; noored; vihakuriteod; religioon; ohvrid; Soome; Šveits

Zerbes, Ingeborg. Sport organisations and corruption or: public functions under the cloak of privacy // *Tidskrift utgiven av Juridiska Föreningen i Finland* (2017) nr. 2/4, lk. 771-783. Korruptsioonist rahvusvahelistes spordiorganisatsioonides (eelkõige jalgpallis).

Märksõnad: korrupsioon; jalgpall; sport; rahvusvahelised organisatsioonid

Zimmermann, Frank. Das Verbot geschäftsmäßiger Suizidbeihilfe in Deutschland und seine Folgen für Sterbehilfevereine im Ausland // [Tidskrift utgiven av Juridiska Föreningen i Finland](#) (2017) nr. 2/4, lk. 384-398. Abistatud enesetapust Saksa karistusseadustiku § 217 tähenduses ja selle mõjust eutanaasiaga tegelevatele asutustele teistes riikides.

Märksõnad: eutanaasia; suitsiidid; karistused; vastutus; Saksamaa

Ten, C. L. Mill's defense of capital punishment // [The Criminal Justice Ethics](#) (2017) nr. 2, lk. 141-151. Surm kui karistus; surmanuhtluse (õigustatud) rakendamisest John Stuart Milli (1806–1873) teoorias.

Märksõnad: karistused; kurjategijad; mõrvarid; surmanuhtlus; eluaegne vangistus; õigusemõistmine; õigusteooria

Vatnar, Solveig Karin Bø ; Friestad, Christine ; Bjørkly, Stål. Intimate partner homicide, immigration and citizenship: evidence from Norway 1990–2012 // [Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention](#) (2017) nr. 2, lk. 103-122. Lähisuhtevägivallast ja lähisuhetes sooritatud tapmistest Norras aastatel 1990–2012; erinevustest põliselanikest ja sisserändajatest kurjategijate tegudes.

Märksõnad: perevägivald; tapmine; ohvrid; sisseränne; kuriteod; riskianalüüs; uuringud; Norra

Wong, Christoffer. The unknowing self-defender – intuitions and theorization // [Tidskrift utgiven av Juridiska Föreningen i Finland](#) (2017) nr. 2/4, lk. 750-770. Enesekaitsest Soome, Rootsi, Saksamaa ja Suurbritannia karistusseadustikes.

Märksõnad: enesekaitse; õigusteooria; õigusloome; Saksamaa; Soome; Rootsi; Suurbritannia

MENETLUSÕIGUS

Hoeren, Thomas. Medienöffentlichkeit im Gericht – die Änderungen des GVG // Neue Juristische Wochenschrift (2017) nr. 46, lk. 3339-3341. Avalikkuse suurendamisest ning kõne- ja kuulmispuudega inimeste suhtlusabi parandamisest kohtus 19. aprillil 2018 jõustuvates seadusemuudatustes.

Märksõnad: kohtumenetlus; meedia; avalikkus; ajakirjandusvabadus; juurdepääs infole; puuetega inimesed; Saksamaa ([BECK](#))

Хромова, Н. М. Возможность применения договорной формы судебного разбирательства по уголовным делам в отношении несовершеннолетних // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 10, lk. 111-120. Kriminaalmenetluse koodeksi artikli 40 tõlgendamisest alaealiste kurjategijatega seotud kriminaalasjades.

Märksõnad: kriminaalmenetlus; kohtumenetlus; alaealised; kurjategijad; seaduste tõlgendamine; Venemaa

Lappi-Seppälä, Tapio. Enforcement principles and Nordic prison reform 1800–2000 // [Tidskrift utgiven av Juridiska Föreningen i Finland](#) (2017) nr. 2/4, lk. 426-449. Vabaduskaotusliku karistuse täideviimisest Põhjamaades ja vanglate reformist.

Märksõnad: reformid; karistused; vangid; vanglad; vangistus; õigusajalugu; inimõigused; Põhjamaad

Letto-Vanamo, Pia. Access to justice – a concept with many meanings // [Tidskrift utgiven av Juridiska Föreningen i Finland](#) (2017) nr. 2/4, lk. 233-241. Kohtu rollist, staatusest ja kodanike õiguskaitse kättesaadavusest; vaidluste lahendamise alternatiividest.

Märksõnad: kriminaalmenetlus; kohtumenetlus; vaidluste lahendamine; ombudsmanid

Li, Ji. The power logic of justice in China // [The American Journal of Comparative Law](#) (2017) nr. 1, lk. 95-144. Õigusreformist Hiinas; õiguse tõlgendamisest Hiina kohtutes ning kohtupraktika osast õigusloomes.

Märksõnad: kohtumenetlus; vaidluste lahendamine; õiguskultuur; õigusloome; reformid; seaduste tõlgendamine; Hiina

Melander, Sakari. Crime, media, and social media // [Tidskrift utgiven av Juridiska Föreningen i Finland](#) (2017) nr. 2/4, lk. 450-459. Meedia ja sotsiaalmeedia mõjust kohtumenetlusele.

Märksõnad: kohtumenetlus; kohtuasjad; meedia; sotsiaalmeedia; veebikeskkonnad; Internet; elektrooniline kommunikatsioon

Mitsch, Wolfgang. Strafverfolgung durch legendierte Verkehrskontrollen // Neue Juristische Wochenschrift (2017) nr. 43, lk. 3124-3127. Kuriteoennetuse (nt liiklusjärelvalve) käigus kogutud nn juhuslike tõendite kasutamisest kriminaalmenetluses liidu ülemkohtu lahendi põhjal.

Märksõnad: kriminaalmenetlus; kriminaalpreventsioon; tõendamine (jur.); politsei; liiklusjärelvalve; kohtulahendid; Saksamaa ([BECK](#))

Mäenpää, Olli. Judiciary v. executive: judicial review and the exercise of executive power // [Tidskrift utgiven av Juridiska Föreningen i Finland](#) (2017) nr. 2/4, lk. 242-255. Kohtu rollist täidesaatva võimu tegevuse seaduslikkuse järelvalves.

Märksõnad: kohtud; seaduslikkuse järelvalve; halduskohtumenetlus

Stürner, Rolf. Rechtspflege durch unabhängige Organe oder Institutionen – ein Grundprinzip der Rechtsstaatlichkeit? // [Juristenzeitung](#) (2017) nr. 19, lk. 905-918. Võimude lahususest ning kohtute ja kohtunike sõltumatuse probleemidest.

Märksõnad: kohtud; kohtunikud; võimude lahusus; Saksamaa; Euroopa

Suominen, Annika. The Norwegian Court of Impeachment – with some comparative aspects // [Tidskrift utgiven av Juridiska Föreningen i Finland](#) (2017) nr. 2/4, lk. 256-266. Norra Riigikohtust (Riksstret), mis on põhiseadusega määratud erikohus ning arutab prokuröride, ülemkohtu kohtunike ja parlamendiliikmete kuritegusid.

Märksõnad: kõrgema astme kohtud; kohtumenetlus; kuriteod; parlamendiliikmed; kohtunikud; prokurörid; Norra

RIIGIÕIGUS

Achenbach, Jelena von. Parlamentarische Informationsrechte und Gewaltenteilung in der neueren Rechtsprechung des Bundesverfassungsgerichts // [Zeitschrift für Parlamentsfragen](#) (2017) nr. 3, lk. 491-515. Parlamendi õigusest saada valitsuselt infot ja kontrollida valitsuse tegevust – Saksa konstitutsioonikohtu praktikast.

Märksõnad: parlamendid; valitsused; parlamentaarne kontroll; juurdepääs infole; võimude lahusus; konstitutsioonikohtud; kohtulahendid; Saksamaa

Ahman, Joachim. International delegation in the Swedish Constitution // [European Public Law](#) (2017) nr. 3, lk. 527-546. Rahvusvahelise õiguse käsitlest ja rahvusvaheliste lepingute otsekohaldumisest riigisisese õiguses põhiseaduse tähenduses Rootsi näitel.

Märksõnad: monism; dualism; rahvusvahelised lepingud; rahvusvaheline õigus; siseriiklik õigus; otsustamine; põhiseadused; Rootsi

Amos, Merris. [The value of the European Court of Human Rights to the United Kingdom](#) // European Journal of International Law (2017) nr. 3, lk. 763-785. Inimõiguste kaitsmisest Suurbritannias ja Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika mõjust riigi õigussüsteemile.

Märksõnad: Euroopa Inimõiguste Kohus; põhiõigused; kohtusüsteemid; inimõigused; kohtud; õigussüsteemid; Suurbritannia

Bauer, Hartmut. Bürgerbeauftragte: Programmatik – Praxis – Perspektiven // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 19, lk. 789-800. Ombudsmani institutsioonist ja ülesannetest teoorias ja praktikas liidu ja liidumaade tasandil. Samal teemal ka artikkel lk. 810-820.

Märksõnad: ombudsmanid; institutsioonid; kontroll; konfliktijuhtimine; kodanikualgatus; vaidluste lahendamine; liidumaad; Saksamaa

Beaucamp, Guy. Rechtssicherheit als Wert und als Argument im Verhältnis der Staatsgewalten zueinander // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 17, lk. 699-708. Õiguskindlusest ja relevantsusest Saksa õiguskorras ning võimkondlikes otsustes.

Märksõnad: õiguskindlus; õiguskord; printsiihid; võimude lahusus; kohtulahendid; seaduste tõlgendamine; Saksamaa

Brissa, Enrico. Aktuelle Entwicklungen der parlamentarischen Kontrolle nachrichtendienstlicher Tätigkeit des Bundes // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 18, lk. 765-774. Julgeolekuteenistuste parlamentaarset kontrolli reformimisest, 2016. aasta seadusemuudatustest ja uuest süsteemist.

Märksõnad: parlamendid; julgeolekuteenistused; luureteenistused; parlamentaarne kontroll; reformid; andmekaitse; õigusloome; Saksamaa

Buchholtz, Gabriele. Grundrechte und Datenschutz im Dialog zwischen Karlsruhe und Luxemburg // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 20, lk. 837-845. Vastutusvaldkondade jaotusest Saksa konstitutsioonikohtu ja Euroopa Kohtu vahel põhiõiguste kaitse kohtuasjades.

Märksõnad: põhiõigused; kohtud; vastutus; võimkond; konstitutsioonikohtud; siseriiklik õigus; Euroopa Liidu õigus; kohtulahendid; Saksamaa; Euroopa Kohus

Cancik, Pascale. „Effektive Opposition“ im Parlament – eine ausgefallene Debatte? // [Zeitschrift für Parlamentsfragen](#) (2017) nr. 3, lk. 516-534. Tõhusa opositsiooni põhimõttest ja opositsiooni tegevuse reguleerimisest.

Märksõnad: parlamendid; opositsioon; printsiibid; parlamendikomisjonid; põhiseadused; konstitutsioonikohtud; kohtulahendid; Saksamaa

Eleftheriadis, Pavlos. Two doctrines of the unwritten constitution // *European Constitutional Law Review* (2017) nr. 3, lk. 525-550. Suurbritannia seaduste suhestusest rahvusvahelise ja ELi õigusega Brexiti taustal.

Märksõnad: põhiseadused; seaduste tõlgendamine; valitsused; parlamendid; Euroopa Liidu õigus; rahvusvaheline õigus; kohtulahendid; Suurbritannia ([WESTLAW](#))

Gardbaum, Stephen. Political parties, voting systems, and the separation of powers // [The American Journal of Comparative Law](#) (2017) nr. 2, lk. 229-264. Täidesaatva ja seadusandliku võimu suhestusest Ameerika Ühendriikides poliitiliste parteide tegevuse ja valimissüsteemi valguses.

Märksõnad: võimude lahusus; parteid; täidesaatev võim; seadusandlik võim; valimissüsteemid; Ameerika Ühendriigid

Hoops, Björn. Verabschiedet sich das BVerfG von „Boxberg“ und seinem international vorbildlichen Schutz vor Enteignungen zugunsten Privater? // *Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht* (2017) nr. 20, lk. 1496-1500. Eramaa taristurajatiste tarbeks võõrandamise õiguspärasusest; Nordrhein-Westfaleni liidumaa seaduse põhiseaduslikkusest ja konstitutsioonikohtu lahendist.

Märksõnad: eramaa; võõrandamine; taristu; suured tehnoloogilised süsteemid; põhiseaduslikkuse järelevalve; konstitutsioonikohtud; kohtulahendid; liidumaa; Saksamaa ([BECK](#))

Kaiser, Roman. Horror populi: Verfassungsidentität contra Volksentscheid // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 17, lk. 716-722. Otsedemokraatia piiridest ja poliitilisest otstarbekusest Hamburgi konstitutsioonikohtu 13.10.2016 lahendis.

Märksõnad: demokraatia; kodanikualgatus; referendumid; põhiseadused; konstitutsioonikohtud; kohtulahendid; liidumaa; Saksamaa

Konrath, Christoph. Parlamentarische Opposition in Österreich: Recht und Praxis in Zeiten eines fragmentierten Parteiensystems // [Zeitschrift für Parlamentsfragen](#) (2017) nr. 3, lk. 557-574. Parlamentaarsest opositsioonist Austrias ja parteide osast selles.

Märksõnad: parlamendid; opositsioon; parlamendikomisjonid; parteid; põhiseadused; Austria; konstitutsioonikohtud

Krüper, Julian. Normsetzung im Kraftfeld des Art. 17 GG // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 19, lk. 800-810. Petitsiooniõigus 2.0 ja nn avaliku (internetiportaali kaudu esitatud) petitsiooni mõistest ja käsitlesest; Saksa põhiseaduse artikli 17 tõlgendamisest.

Märksõnad: petitsioonid; kodanikualgatus; Internet; elektrooniline kommunikatsioon; põhiseadused; parlamendikomisjonid; seaduste tõlgendamine; kohtulahendid; Saksamaa

Lamprecht, Rolf. Richter machen Politik // *Neue Juristische Wochenschrift* (2017) nr. 48, lk. 3495-3499. Subjektiivsusest ja relatiivsusest õiguses ning kohtunike mõjutamisest otsuste tegemisel; liidu halduskohtu 13.09.2017 lahendist.

Märksõnad: kohtunikud; kohtuvõim; poliitika; mõjutamine; kohtulahendid; Saksamaa ([BECK](#))

Mohamed, Jean. Bundeswahlrecht für Auslandsdeutsche // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 21, lk. 891-898. Välismaal elavate Saksa kodanike valimisõiguse teostamisest (kirja teel valimine) ja ettepanekutest reformideks.

Märksõnad: valimisõigus; valimised; parlamendivalimised; välismaalased; kodakondsus; registrid; seaduste tõlgendamine; kohtulahendid; Saksamaa

Padskocimaite, Austra. Constitutional Courts and (non)execution of judgments of the European Court of Human Rights: a comparison of cases from Russia and Lithuania // *Zeitschrift für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht* (2017) nr. 3, lk. 651-684. Inimõiguste kaitse konventsiooni ja põhiseaduse suhestusest ning Euroopa Inimõiguste Kohtu lahendite mõjust riigisiseses õiguses Leedu ja Venemaa näitel. Vt ka artikleid samal teemal: lk. 685 Itaalia ja lk. 715 Tšehhi kogemus.

Märksõnad: põhiõigused; inimõigused; konstitutsioonikohtud; põhiseadused; kohtulahendid; seaduste kooskõlastamine; Euroopa Inimõiguste Kohus; Leedu; Venemaa; inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (1950) ([BECK](#))

Paris, Davide. Allies and counterbalances // *Zeitschrift für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht* (2017) nr. 3, lk. 623-649. Inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni tõlgendamise kohta konstitutsioonikohtutes kuue Lääne-Euroopa riigi (Austria, Belgia, Prantsusmaa, Saksamaa, Itaalia ja Hispaania) näitel.

Märksõnad: põhiõigused; inimõigused; konstitutsioonikohtud; seaduste tõlgendamine; võrdlev analüüs; kohtulahendid; Euroopa Inimõiguste Kohus; inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (1950) ([BECK](#))

Penz, Marco. Der Ausschluss der Presse von Parteitagungen – Medienöffentlichkeit in der Parteiendemokratie // [Verwaltungsarchiv](#) (2017) nr. 4, lk. 584-613. Ajakirjandusvabadusest ja meedia lubamisest erakondade üritustele (sh valimistega seotud üritustele) põhiseaduse ja inimõiguste konventsiooni tähenduses.

Märksõnad: parteid; avalikkus; meedia; ajakirjandus; ajakirjandusvabadus; valimisõigus; piirangud; põhiseadused; seaduste tõlgendamine; inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (1950); Saksamaa

Sydow, Gernot ; Jooß, Hendrik. „Her Majesty's Opposition“: eine Institution ohne Macht? Rechte der parlamentarischen Opposition in Großbritannien // [Zeitschrift für Parlamentsfragen](#) (2017) nr. 3, lk. 535-556. Parlamentaarse opositsiooni osast Suurbritannia parlamendis; võrdlevaid näiteid Saksa parlamendist.

Märksõnad: parlamendid; opositsioon; printsiibid; parlamendikomisjonid; parteid; põhiseadused; konstitutsioonikohtud; Suurbritannia; Saksamaa

Volkman, Uwe. Hat das Verfassungsrecht eine Theorie der Opposition – und braucht es eine? // [Zeitschrift für Parlamentsfragen](#) (2017) nr. 3, lk. 473-490. Parlamentaarse opositsiooni staatusest ja õigustest Saksa konstitutsioonikohtu praktikas.

Märksõnad: parlamendid; opositsioon; printsiibid; konstitutsioonikohtud; kohtulahendid; Saksamaa

HALDUSÕIGUS

Bogumil, Jörg ; Hafner, Jonas ; Kastilan, André. Verwaltungshandeln in der Flüchtlingspolitik – Vollzugsprobleme und Optimierungsvorschläge für den Bereich der kommunalen Integration // [Verwaltungsarchiv](#) (2017) nr. 4, lk. 467-488. Haldusprotsessidest, ülesannetest ja pädevusjaotusest pagulaste sotsiaalmajanduslikul integreerimisel (eluase, töö, haridus, keeleõpe, sotsiaalteenused jms).

Märksõnad: haldussüsteem; pagulased; varjupaigataotlejad; integratsioon; kommunaalmajandus; sotsiaalteenused; sotsiaalne integratsioon; kohalikud omavalitsused; vastutus; Saksamaa

Brosius-Gersdorf, Frauke. Finanzhilfe für private Ersatzschulen // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 21, lk. 881-890. Erakoolide riiklikust tunnustamisest ja rahastamisest liidumaade kooliseaduste, Saksa põhiseaduse ja liidumaade konstitutsioonide tähenduses.

Märksõnad: haridus; erakoolid; alternatiivkoolid; finantseerimine; hariduskorraldus; põhiseadused; seaduste tõlgendamine; kohtulahendid; liidumaad; Saksamaa; Euroopa Kohus

Di Giovanni, Luca. Recent Italian public law reforms // [European Public Law](#) (2017) nr. 3, lk. 471-486. Avaliku sektori reformidest Itaalias aastatel 2014-2016.

Märksõnad: avalik haldus; avalik sektor; raamatupidamine; lepingud; reformid; avalik õigus; Itaalia

Dimopoulos, Andreas. [The representation of disability in the media in the UK and France: implications for free speech and diversity in light of Article 8 of the Convention on the Rights of Persons with Disabilities](#) // Cambridge International Law Journal (2017) nr. 1, lk. 43-61. Sõnavabadusest ja puuetega inimeste kaasamisest ringhäälinguseaduse tähenduses Suurbritannia, Prantsuse ja ELi õiguses; puuetega inimeste õiguste konventsiooni artikli 8 mõjust riigisisesele õigusele.

Märksõnad: meedia; ringhääling; raadio; televisioon; sõnavabadus; puuetega inimesed; kaasamine; siseriiklik õigus; Euroopa Liidu õigus; puuetega inimeste õiguste konventsioon (2006); Suurbritannia; Prantsusmaa

Ernst, Christian. Algorithmische Entscheidungsfindung und personenbezogene Daten // [Juristenzeitung](#) (2017) nr. 21, lk. 1026-1036. Algoritmide õiguslikus tähenduses ja probleemidest (sh isikuandmete kaitse) algoritmide kasutamisel.

Märksõnad: isikuandmed; algoritmid; arvutiprogrammid; õiguslikud aspektid; Saksamaa

Holopainen, Janne. Verkoneutraliteettisääntelyn tavoitteet Suomessa, EU:ssa ja Yhdysvalloissa // [Lakimies](#) (2017) nr. 5, lk. 627-653. Avatud internetiühenduse reguleerimisest Soomes, Euroopa Liidus ja Ameerika Ühendriikides.

Märksõnad: suhtlusõigus; mobiilside; Internet; põhiõigused; võrdlev õigusteadus; Euroopa Liidu õigus; Soome; Ameerika Ühendriigid

Jentzsch, Nicola. Secondary use of personal data: a welfare analysis // [European Journal of Law and Economics](#) (2017) nr. 1, lk. 165-192. Isikuandmete piiriülesest liikumisest, andmekaitsest ning vastavatest arengutest ELi õiguses.

Märksõnad: andmekaitse; isikuandmed; liikmesriigid; Euroopa Liidu õigus

Lachenmann, Matthias. Einsatz von Bodycams durch Polizeibeamte // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2017) nr. 19, lk. 1424-1430. Tehnilis-korralduslike tingimustest ja õiguslikest nõuetest kehal kantavate minikaamerate politseitöös kasutamisel.

Märksõnad: politsei; turvameetmed; videokaamerad; nutitelefonid; videosalvestus; piirangud; avalik kord; Saksamaa ([BECK](#))

Lee, Chien-Liang. Pfadabhängigkeit oder Pfadkreation für das allgemeine Verwaltungsvertragsrecht in Taiwan? // [Verwaltungsarchiv](#) (2017) nr. 4, lk. 489-518. Halduslepingutest Taiwanis ja Saksa õiguses.

Märksõnad: halduslepingud; haldustoimingud; haldusaktid; lepingud; võrdlev analüüs; Saksamaa; Taiwan

Lewinski, Kai von. Datenschutzaufsicht in Europa als Netzwerk // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2017) nr. 20, lk. 1483-1490. Andmekaitse järelevalve korraldamisest, asutuste pädevusest ja vastutusest riigisisel ja Euroopa tasandil.

Märksõnad: andmekaitse; järelevalve; riigiasutused; vastutus; koostöö; Saksamaa ([BECK](#))

Martini, Mario ; Wiesner, Cornelius. Art. 91c Abs. 5 GG und das neue Zugangsregime zur digitalen Verwaltung – Quantensprung oder zu kurz gesprungen? // [Zeitschrift für Gesetzgebung](#) (2017) nr. 3, lk. 193-227. E-riigi arengust ning haldusteenuste juurdepääsust liidu ja liidumaade tasandil; põhiseaduse artikli 91 tõlgendamisel.

Märksõnad: e-riik; elektrooniline kommunikatsioon; avalik haldus; juurdepääs infole; avalikud teenused; põhiseadused; liidumaad; Saksamaa

Morgenroth, Carsten. Aktuelles zur Verwaltungsaktsqualität von bestandenen Prüfungsentscheidungen // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2017) nr. 19, lk. 1430-1431. Eksamikorraldusest kui haldusaktist ja eksamitulemuste käsitlemisest haldusaktina. [Täistekst](#) ainult elektroonilises versioonis.

Märksõnad: kõrgharidus; eksamid; haldusaktid; kvaliteet; kohtulahendid; Saksamaa ([BECK](#))

Oebbecke, Janbernd. Minimierung politischer Kosten durch Verwaltungsrecht // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 18, lk. 749-755. Poliitilistest kuludest ja nende vähendamise võimalustest haldusotsustes.

Märksõnad: kohalikud omavalitsused; finantseerimine; kulud; halduspoliitika; parteid; vastutus; liidumaad; Saksamaa

Partsch, Christoph ; Koschmieder, Norman. Der archivrechtliche Informationszugang nach der Novelle des BArchG // Neue Juristische Wochenschrift (2017) nr. 47, lk. 3416-3422. Märtsis (16.03.2017) jõustunud arhiiviseaduse mõjust kasutajate (nt teadlaste, uurivate ajakirjanike) aspektist.

Märksõnad: arhiivindus; arhiivid; juurdepääs infole; ajakirjanikud; teadlased; piirangud; seaduste tõlgendamise; kohtulahendid; Saksamaa ([BECK](#))

Sattler, Andreas. Personenbezogene Daten als Leistungsgegenstand // [Juristenzeitung](#) (2017) nr. 21, lk. 1036-1046. Isikuandmete kaitsest digitaalsete lepingute, teenuste ja kaubanduse tingimustes.

Märksõnad: isikuandmed; kaubandus; lepingud; e-teenused; Saksamaa

Stellpflug, Timo ; Hilpert, Johannes. Novellierter Rechtsrahmen für den Betrieb unbemannter Fluggeräte // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2017) nr. 20, lk. 1490-1495. Droonide kasutusvõimaluste avardumisest, lennuohutuse ja eraelu kaitsest 7. aprillil 2017 jõustunud seadusemuudatustes.

Märksõnad: droonid; kaugjuhitavad sõidukid; lennuliiklus; lennuohutus; eraelu; piirangud; Euroopa Liidu õigus; Saksamaa ([BECK](#))

Терещенко, Л. К. Тенденции установления административной ответственности в информационной сфере // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 10, lk. 61-71. Haldusvastutuse reguleerimisest ja haldusõigusrikkumiste koodeksi ajakohastamisest info- ja telekommunikatsiooni valdkonnas.

Märksõnad: telekommunikatsioon; info; juurdepääs infole; haldusvastutus; väärted; õigusrikkumised; Venemaa

Wagner, Stephan. Versammlungen im Konkurrenzverhältnis // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 17, lk. 708-716. Paremäärmuslike ja nende vastu suunatud (konkureerivate) kogunemiste koordineerimise õiguslikest aspektidest.

Märksõnad: koosolekud; üritused; paremäärmuslus; koosolekute vabadus; avalik kord; prioriteedid; protestiliikumised; põhiõigused; Saksamaa

MEDITSIIINIÕIGUS

Araujo de Carvalho, Islene ; Epping-Jordan, JoAnne ; Pot, Anne Margriet ; Kelley, Edward ; Toro, Nuria ; Thiyagarajan, Jotheeswaran A. ; Beard, John R. [Organizing integrated health-care services to meet older people's needs](#) // Bulletin of the World Health Organization (2017) nr. 11, lk. 756-763. Tervena vananemisest ja integreeritud tervishoiuteenustest eakatele Rahvusvahelise Terviseorganisatsiooni raportis „Vananemine ja tervis” (2015) ja strateegias (2016).

Märksõnad: Maailma Terviseorganisatsioon (WHO); vananemine (biol.); rahvastiku vananemine; eakad; tervishoiuteenused; tervishoiupoliitika; eeldatav eluiga

Klopstock, Barbara. „Drei-Eltern-Babys” – besteht Reformbedarf in Deutschland? // Zeitschrift für Rechtspolitik (2017) nr. 6, lk. 165-168. Meditsiinilisest sekkumisest kunstlikul viljastamisel geenidefekti lapsele edasikandumise takistamiseks.

Märksõnad: geenidefektid; mitokondrid; kunstlik viljastamine; meditsiinieetika; Saksamaa ([BECK](#))

Neill, Clayton O. Jehovah's Witnesses and blood transfusions: an analysis of the legal protections afforded to adults and children in European/English human rights contexts // [European Journal of Health Law](#) (2017) nr. 4, lk. 368-389. Jehoova tunnistajatest täiskasvanute vereülekandest loobumise käsitlest Euroopa ja Inglismaa kohtutes inimõiguste kaitse aspektist ja nende laste kaitsest Inglise meditsiiniõiguse tähenduses.

Märksõnad: vereülekanne; lapsed; täisealised; inimõigused; õiguskaitse; doonorlus; Jehoova tunnistajad; usulised vähemused; kohtulahendid; Euroopa; Inglismaa

Praxmarer-Fernandes, Stefanie. Levels of education offered in nursing and midwifery education in the WHO European region: multicountry baseline assessment // [Public Health Panorama : journal of the WHO Regional Office for Europe](#) (2017) nr. 3, lk. 419-444. Meditsiiniõiguste ja ämmaemandate haridusest Maailma Terviseorganisatsiooni Euroopa liikmesriikides (artikkel ka vene keeles).

Märksõnad: Maailma Terviseorganisatsioon (WHO); tervishoiuteenused; haridus; meditsiiniõed; ämmaemadad; küsimustikud; statistilised andmed; Euroopa

Quinn, Paul. The anonymisation of research data – a Pyric victory for privacy that should not be pushed too hard by the EU data protection framework? // [European Journal of Health Law](#) (2017) nr. 4, lk. 347-367. Terviseandmete anonüümsusest, kaitsest ja kasutamisest teadusuuringutes Euroopa andmekaitseõiguses.

Märksõnad: terviseandmed; isikuandmed; anonüümsus; privaatsus; andmekaitse; avalik huvi; biomeditsiin; biomaterjalid; uuringud; Euroopa

Rieder, Clemens M. Cross-border movement of patients in the EU: a re-appraisal // [European Journal of Health Law](#) (2017) nr. 4, lk. 390-413. Patsientide piiriülesest arstiabi ELi õiguses Euroopa Kohtu praktika põhjal.

Märksõnad: patsiendid; liikmesriigid; piiriülene arstiabi; Euroopa Kohus; kohtulahendid; Euroopa Liidu õigus

RAHVUSVAHELINE ÕIGUS

Ackermann, Tobias ; Fenrich, Katrin. Motion and rest // Zeitschrift für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht (2017) nr. 3, lk. 745-807. Rahvusvahelise õiguse normidest riikidevaheliste suhete stabiliseerimisel lepingu- ja tavaõiguse aspektist; õiguslikust reageerimisvalmidusest vastavalt muutuvatele oludele rahvusvahelistes suhetes.

Märksõnad: rahvusvahelised suhted; stabiilsus; õiguskindlus; rahvusvahelised lepingud; tavaõigus; seaduste tõlgendamine; terrorismivastane võitlus; jälitustegevus; inimõigused ([BECK](#))

Annen, Kurt ; Moers, Luc. Donor competition for aid impact, and aid fragmentation // [The World Bank Economic Review](#) (2017) nr. 3, lk. 708-729. Välisabi andjate strateegilisest koostööst ja selle mõjust abisaajatele; rahvusvahelise abi tõhususest OECD Pariisi deklaratsioonis (2005).

Märksõnad: Maailmapank; rahvusvaheline abi; rahvusvaheline koostöö; rahvusvahelised lepingud; analüüs; uuringud; doonorriigid

Chehtman, Alejandro. The *ad bellum* challenge of drones: recalibrating permissible use of force // [European Journal of International Law](#) (2017) nr. 1, lk. 173-197. *Ad bellum* põhimõttest droonide kasutamisel sõjategevuses.

Märksõnad: droonid; kaugjuhitavad sõidukid; sõjategevus; relvad; jõu kasutamine; printsiibid

Хасанов, А. А. Соотношение и взаимодействие принципов самоопределения народов и территориальной целостности государств // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 10, lk. 133-142. Rahvuste enesemääramise põhimõtetest rahvusvahelises õiguses, riikide territoriaalse tervikikkuse tagamisest ning uute riikide tunnustamisest.

Märksõnad: rahvuslik enesemääramine; seaduslikkus; printsiibid; autonoomia; autonoomsed piirkonnad; territoriaalne ühtekuuluvus; põhiõigused; rahvusvahelised lepingud; Ühinenud Rahvaste Organisatsioon (ÜRO)

Kaiafa-Gbandi, Maria. The criminal repression of racist rhetoric, racist crimes and race discrimination – the Greek example: towards an effective protection of human dignity? // [Tidskrift utgiven av Juridiska Föreningen i Finland](#) (2017) nr. 2/4, lk. 322-337. Rassistlike kuritegude ja rassilise diskrimineerimisega seotud probleemide käsitlemisest rahvusvahelistes dokumentides, ELi õigusaktides, ÜRO ja Euroopa Nõukogu konventsioonides ning Kreeka õiguses.

Märksõnad: Ühinenud Rahvaste Organisatsioon (ÜRO); Euroopa Nõukogu; rassism; rahvusvahelised lepingud; õigusaktid; kuriteod; Kreeka; Euroopa Liidu õigus

Lo Giacco, Letizia. [Swinging between finding and justification: judicial citation and international law-making](#) // Cambridge International Law Journal (2017) nr. 1, lk. 27-42. Rahvusvaheliste kriminaalkohtute praktika mõjust rahvusvahelisele õigusloomele ja riigisiseste kohtute praktikale.

Märksõnad: kriminaalõigus; rahvusvahelised kohtud; õigusallikad; õigusloome; kohtud; siseriiklik õigus; kohtulahendid

Longobardo, Marco. (New) cyber exploitation and (old) international humanitarian law // Zeitschrift für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht (2017) nr. 3, lk. 809-834. Küberluurest, kübersõjast ja küberkaitsest rahvusvahelise humanitaarõiguse normide (sh Tallinna manuaali) tähenduses.

Märksõnad: humanitaarõigus; küberturve; küberluure; kübersõda; inimõigused ([BECK](#))

Мочалов, А. Н. Территориальная автономия и права национальных меньшинств: международные стандарты // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 10, lk. 121-132. Vähemusrahvuste õigusest territoriaalaautonoomia aspektist ÜRO, OSCE ja Euroopa Nõukogu dokumentides.

Märksõnad: vähemusrahvused; territooriumid; autonoomia; autonoomsed piirkonnad; standardid (normid); rahvusvahelised organisatsioonid; rahvusvahelised lepingud

Prislan, Vid. Domestic explanatory documents and treaty interpretation // [International and Comparative Law Quarterly](#) (2017) nr. 4, lk. 923-962. Rahvusvaheliste lepingute tõlgendamisest rahvusvahelistes kohtutes ja tribunalides siseriiklike allikate abil; Viini konventsioonist.

Märksõnad: rahvusvahelised lepingud; rahvusvahelised kohtud; erikohtud; interpretatsioon; aruanded

Renzio, Paolo de ; Wehner, Joachim. The impacts of fiscal openness // [The World Bank Research Observer](#) (2017) nr. 2, lk. 185-210. Mõistetest „läbipaistvus” ja „osalus” eelarvepoliitikas; ülevaade maksude läbipaistvusest riigieelarve koostamisel aastatel 1991–2015 läbiviidud 38 uuringu põhjal.

Märksõnad: Maailmapank; fiskaalpoliitika; valitsused; eelarve; maksud; maksupoliitika; avalik haldus; auditeerimine; raamatupidamine; uuringud

Stewart, James G. ; Kiyani, Asad. The ahistoricism of legal pluralism in international criminal law // [The American Journal of Comparative Law](#) (2017) nr. 2, lk. 393-449. Rahvusvahelise kriminaalõiguse normide tõlgendamisest riigisisel ja rahvusvahelisel tasandil õigusliku pluralismi taustal.

Märksõnad: rahvusvaheline kriminaalõigus; õigusnormid; pluralism; seaduste tõlgendamine; siseriiklik õigus; kohtud; õiguskultuur; Ameerika Ühendriigid

Inimõigused

Bennett, Belinda ; McDonald, Fiona ; Beattie, Elizabeth ; Carney, Terry ; Freckelton, Ian ; White, Ben ; Willmott, Lindy. [Assistive technologies for people with dementia: ethical considerations](#) // Bulletin of the World Health Organization (2017) nr. 11, lk. 749-755. ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni mõjust abitehnoloogiate kasutamisele dementsete hoolekandes.

Märksõnad: puuetega inimesed; põhiõigused; dementsus; inimväärikus; eakad; puuetega inimeste õiguste konventsioon (2006); tehnoloogia; hooldus

Deprez, Christophe. The gravity of international crimes as a challenge to the (full) protection of human rights before international criminal tribunals? A Strasbourg perspective // [Nordic Journal of International Law](#) (2017) nr. 4, lk. 499-524. Inimõiguste standardite järgimisest rahvusvahelistes kriminaaltribunalides, inimõiguste olemuse paindlikkusest ja asjakohasest Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikast.

Märksõnad: Euroopa Inimõiguste Kohus; inimõigused; rahvusvaheline kriminaalõigus; erikohtud; kuriteod; paindlikkus; kohtulahendid

Hunt, Paul. Configuring the UN human rights system in the "era of implementation": mainland and archipelago // [Human Rights Quarterly](#) (2017) nr. 3, lk. 489-538. ÜRO inimõiguste süsteemist ja selle arengusuundadest.

Märksõnad: Ühinenud Rahvaste Organisatsioon (ÜRO); inimõigused; süsteemid; organisatsioonid; autonoomia; rahvusvaheline koostöö

Kosař, David ; Petrov, Jan. The architecture of the Strasbourg system of human rights: the crucial role of the domestic level and the constitutional courts in particular // Zeitschrift für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht (2017) nr. 3, lk. 585-621. Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika mõjust riigisisele õigusele ja kohtute tegevusele inimõiguste kaitsmisel.

Märksõnad: põhiõigused; kohtud; konstitutsioonikohtud; seaduste tõlgendamine; kohtulahendid; Euroopa Inimõiguste Kohus; inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (1950) ([BECK](#))

López Guerra, Luis. The national judge and judicial independence: the case of the Strasbourg court // [Maastricht Journal of European and Comparative Law](#) (2017) nr. 4, lk. 552-564. Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtunikest, nende sõltumatusest ja erapooletusest; liikmesriikide kohtunike rollist.

Märksõnad: Euroopa Inimõiguste Kohus; kohtumenetlus; kohtunikud; liikmesriigid; inimõigused; kohtuasjad; kohtud

Nugraha, Ignatius Jordan. The compatibility of sexual orientation change efforts with international human rights law // [Netherlands Quarterly of Human Rights](#) (2017) nr. 3, lk. 176-192. Homoseksuaalsusest, seksuaalse orientatsiooni muutmisest ja selle kooskõlast inimõigustega.

Märksõnad: homoseksuaalsus; seksuaalne orientatsioon; ravi; lapsed; vägivald; piinamine; inimõigused

Euroopa Liidu õigus

Alaranta, Joonas. Ennalta varautumisen periaate kiertotaloudessa – näkökulmia huolta aiheuttavien kemikaalien ja resurssitehokkuuden sääntelyn yhteensovittamiseen // [Lakimies](#) (2017) nr. 5, lk. 654-675. ELi ringmajanduse loomise tegevuskavast, eriti kemikaale ja jäätmeid käsitlevatest õigusaktidest.

Märksõnad: keskkonnaõigus; ringmajandus; taaskasutus; keskkonnamajandus; jäätmed; kemikaalid

Baird, Theodore. Carrier sanctions in Europe: a comparison of trends in 10 countries // [European Journal of Migration and Law](#) (2017) nr. 3, lk. 307-334. Võrdlev uuring 10-s ELi liikmesriigis aastatel 2000–2014 jõustatud karistustest vedajatele ning karistustest dokumentideta reisijate vedamisel.

Märksõnad: reisijad; reisijatevedu; ränne (demogr.); karistused; liikmesriigid; statistika; võrdlev analüüs

Bartosch, Andreas. (Neu-)Entwicklungen in der materiellen Selektivität // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2017) nr. 19, lk. 756-761. Rahvusvaheliste kontsernide maksusoodustustest Euroopa Kohtu praktikas.

Märksõnad: Euroopa Kohus; maksusoodustused; kontsernid; kohtulahendid ([BECK](#))

Botta, Marco. The draft directive on the powers of National Competition Authorities: the glass half empty and half full // [European Competition Law Review](#) (2017) nr. 10, lk. 470-478. ELi konkurentsipoliitikast ja liikmesriikide konkurentsiasutuste tegevusest Euroopa Komisjoni 2017. aasta märtsis esitatud ettepanekus.

Märksõnad: Euroopa Liit; konkurentsioigus; konkurents (maj.); konkurentsipoliitika; õigusloome; ametid (riigiasutused); liikmesriigid ([WESTLAW](#))

Cannas, Francesco. Reduced rates and the digital economy: the treatment of (e-)books highlights some possible inconsistencies of the EU VAT system // [EC Tax Review](#) (2017) nr. 2, lk. 96-108. Raamatute ja digitaalsete teenuste käibemaksustamisest.

Märksõnad: käibemaks; e-teenused; e-raamatud; maksustamine; maksuõigus; maksukorraldus; maksusoodustused; digitaalmajandus

Dani, Marco. National constitutional court in supranational litigation: a contextual analysis // [European Law Journal](#) (2017) nr. 3-4, lk. 189-212. Liikmesriikide konstitutsioonikohtute muutuvast rollist ELis riikidevahelistes kohtuprotsessides; nn Simmenthali doktriinist.

Märksõnad: kohtud; kohtumenetlus; printsibid; konstitutsioonikohtud; rahvusvaheline koostöö; siseriiklik õigus; liikmesriigid; Euroopa Kohus

de Hart, Betty. The europeanization of love. The marriage of convenience in European migration law // [European Journal of Migration and Law](#) (2017) nr. 3, lk. 281-306. Fiktiivabieludest Euroopa migratsiooniõiguses; liikmesriikide õiguse kooskõlast ELi õigusega fiktiivabielude defineerimisel ja diskrimineerimisest.

Märksõnad: fiktiivabielu; homoseksuaalid; migrandid; põgenikud; inimväärikus; diskrimineerimine; siseriiklik õigus; liikmesriigid

Depaigne, Vincent. Protecting fundamental rights in trade agreements between EU and third countries // [European Law Review](#) (2017) nr. 4, lk. 562-576. Inimõiguste peatükist vabakaubanduslepingutes ja ELi põhiõiguste harta osast ELi kaubanduspoliitikas.

Märksõnad: kaubanduspoliitika; inimõigused; põhiõigused; vabakaubandus; rahvusvahelised lepingud; rahvusvaheline kaubandus; kohtulahendid; Euroopa Liidu põhiõiguste harta (2004); Euroopa Kohus ([WESTLAW](#))

Dias Pereira, Alexandre L. Vertical restraints on internet sales in EU competition law // European Competition Law Review (2017) nr. 10, lk. 478-482. Vertikaalsete kokkulepete piirangutest internetimüügil ELi konkurentsioiguses ja Euroopa Kohtu praktikas (nt Pierre Fabre juhtum).

Märksõnad: konkurentsioigus; konkurents (maj.); kartellid; e-kaubandus; piirangud; kohtulahendid; Euroopa Kohus ([WESTLAW](#))

Foubert, Petra. Child care leave 2.0 – suggestions for the improvement of the EU maternity and parental leave directives from a rights perspective // [Maastricht Journal of European and Comparative Law](#) (2017) nr. 2, lk. 245-263. Töö- ja pereelu tasakaalust, lapsehoolduspuhkuse regulatsioonist ELis ja ettepanekutest seadusandluse muutmiseks.

Märksõnad: Euroopa Liit; perekonnaõigus; lapsehoolduspuhkus; töö- ja pereelu ühitamine; vanemapuhkus; võrdõiguslikkus; perekonnad

Gamito, Marta Cantero. Dispute resolution in telecommunications: a commitment to out-of-court // [European Review of Private Law](#) (2017) nr. 2, lk. 387-420. Vaidluste kohtuvälisest lahendamisest telekommunikatsiooni valdkonnas ELi elektroonilise kommunikatsiooni regulatsiooni valguses.

Märksõnad: telekommunikatsioon; elektrooniline kommunikatsioon; vaidluste lahendamine; seaduste tõlgendamine; lepinguõigus; eraõigus

Gutmann, Daniel ; Raingeard de la Blétière, Emmanuel. CC(C)TB and international taxation // [EC Tax Review](#) (2017) nr. 5, lk. 233-245. ELi maksupoliitikast ja rahvusvaheliste ettevõtete maksustamisest.

Märksõnad: maksupoliitika; maksustamine; maksuõigus; korporatsioonid (maj.); tulumaks; ettevõtte tulumaks; maailmamajandus

Helberger, Natali ; Zuiderveen Borgesius, Frederik ; Reyna, Agustin. The perfect match? A closer look at the relationship between EU consumer law and data protection law // [Common Market Law Review](#) (2017) nr. 5, lk. 1427-1466. Andme- ja tarbijakaitse regulatsioonide vastastikusest mõjust – andmekaitse regulatsiooni mõjust tarbijakaitsetes ja vastupidi (nt tarbijate teavitamine nn tasuta teenustest ja ebaõiglastest tingimustest tarbijalepingutes).

Märksõnad: andmekaitse; tarbijakaitse; isikuandmed; juurdepääs infole; teenused; tarbijakaitseõigus

Janal, Ruth. Die Plattform-Ökonomie vor dem EuGH. Zu den Schlussanträgen des Generalanwalts in der Rs. Coty Germany/Parfümerie Akzente // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2017) nr. 21, lk. 844-849. Tootjatest sõltumatute e-platvormide kasutamisest kaupade turustamisel (Euroopa Kohtu lahend C-230/16) ja sellise tegevuse õiguspärasusest konkurentsieeskirjade seisukohast.

Märksõnad: Euroopa Kohus; kohtulahendid; turustus; konkurents (maj.); e-kaubandus ([BECK](#))

Krenn, Christoph. The European Court of Justice's financial accountability // European Constitutional Law Review (2017) nr. 3, lk. 453-474. Kohtusüsteemi tõhususest, finantseerimisest ja reformidest kohtu töö korraldamisel; Euroopa Parlamendi osast reformide läbiviimisel.

Märksõnad: kohtud; kohtumenetlus; efektiivsus; finantseerimine; kohtureformid; kohtulahendid; Euroopa Kohus; Euroopa Parlament ([WESTLAW](#))

Maitrot de la Motte, Alexandre. The recovery of the illegal fiscal state aids: tax less, to tax more // [EC Tax Review](#) (2017) nr. 2, lk. 75-88. Riigiabi maksustamisest ning ELi toimimise lepingu artikli 108 tõlgendamisest.

Märksõnad: rahaline abi; toetused; maksustamine; vastutus; siseriiklik õigus; liikmesriigid; Euroopa Liidu toimimise leping (2007)

Medland, Lydia. Misconceiving 'seasons' in global food systems: the case of the EU seasonal workers directive // [European Law Journal](#) (2017) nr. 3-4, lk. 157-171. Hooaja mõistest ja direktiivist 2014/36/EL (hooajatöötajad kolmandatest riikidest) tulenevast poliitikast ELis Hispaania põllumajandussektori näitel.

Märksõnad: hooajatööd; töötajad; välismaalased; töösuhted; põllumajandus; sisseränne; seaduste tõlgendamine; liikmesriigid; Hispaania

Mylly, Tuomas. Hovering between intergovernmentalism and unionization: the shape of unitary patents // [Common Market Law Review](#) (2017) nr. 5, lk. 1381-1426. Ühtsest patendikaitsest ELi

patendisüsteemis ja Brexiti mõjust sellele, määrusest [1257/2012](#), Euroopa patendikonventsioonist ja ühtset patendikohut käsitlevast lepingust.

Märksõnad: patendid; patendiõigus; õigusloome; rahvusvahelised lepingud; erikohtud; kohtulahendid; Euroopa Kohus; Euroopa patendikonventsioon (1973)

Nicolaides, Phedon. 'The day after': exit-induced legal lacuna // [Maastricht Journal of European and Comparative Law](#) (2017) nr. 2, lk. 158-174. ELi toimimise lepingu artiklist 50; ELi väljastumise 2-aastasest perioodist, sellest tulenevast siseriikliku seadusandluse ja haldusstruktuuri muutmisest.

Märksõnad: Brexit; Euroopa Liit; rahvusvahelised lepingud; õigusaktid; liikmesriigid

Petit, Nicolas. Implications of the competitive neutrality principle for competition agencies: a process perspective // *European Competition Law Review* (2017) nr. 11, lk. 501-505. Konkurentsineutraalsuse põhimõttest ja selle tõlgendamisest riikide konkurentsiasutuste tegevuses.

Märksõnad: konkurentsioigus; printsüübid; ametid (riigiasutused); Euroopa Liit ([WESTLAW](#))

Rasmussen, Morten. How to enforce European law? A new history of battle over the direct effect of directives, 1958–1987 // [European Law Journal](#) (2017) nr. 3-4, lk. 290-308. ELi direktiivide otsemõjust Euroopa Kohtu praktika analüüsis aastatest 1958–1987.

Märksõnad: õigusloome; seaduste kooskõlastamine; kohtulahendid; Euroopa Kohus

Sancho, Diana. The concept of establishment and data protection law: rethinking establishment // *European Law Review* (2017) nr. 4, lk. 491-508. Tegevuskoha kontseptsioonist 2018. aasta mais jõustuva andmekaitse üldmääruse ja Euroopa Kohtu praktika valguses.

Märksõnad: andmekaitse; andmeedastus; kohtulahendid; Euroopa Kohus ([WESTLAW](#))

Sari, Aurel. Reversing a withdrawal notification under Article 50 TEU: can a member state change its mind? // *European Law Review* (2017) nr. 4, lk. 451-473. ELi lahkumisest vastavalt ELi lepingu artiklile 50; artikli 50 tõlgendamisest Inglismaa kohtutes ja rahvusvaheliste lepingute õiguse Viini konventsiooni tähenduses. Vt samal teemal ka artikkel lk. 585 (Euroopa Parlamendi osast selles küsimuses).

Märksõnad: rahvusvahelised lepingud; siseriiklik õigus; seaduste tõlgendamine; kohtud; kohtulahendid; Suurbritannia; Euroopa Parlament; Euroopa Liidu leping (1992); rahvusvaheliste lepingute õiguse Viini konventsioon (1969) ([WESTLAW](#))

Schaub, Martien. How to make the best of mandatory information requirements in consumer law // [European Review of Private Law](#) (2017) nr. 1, lk. 25-44. Tarbija huvide kaitsest ja kohustuslikust teabest lepingute sõlmimisel ELi tarbijaõiguste direktiivi ja üldise lepinguõiguse valguses.

Märksõnad: Euroopa Liit; tarbijakaitseõigus; tarbijakaitse; tarbijad; info; lepingud; lepinguõigus

Spano, Robert. The EFTA Court and fundamental rights // *European Constitutional Law Review* (2017) nr. 3, lk. 475-492. Põhiõiguste kaitsest ja põhimõtete homogeenusest Euroopa Majanduspiirkonna regulatsioonides, ELi õiguses ning EFTA Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikas.

Märksõnad: põhiõigused; inimõigused; printsüübid; seaduste tõlgendamine; kohtulahendid; Euroopa Inimõiguste Kohus; Euroopa Vabakaubandusühendus; Euroopa Majanduspiirkond; inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (1950) ([WESTLAW](#))

Steininger, Andreas ; Schramm, Hans-Joachim ; Olejnik, Dimitri. Strukturen im Nebel – die Eurasische Wirtschaftsunion im Vergleich zur Europäischen Union // *Wirtschaft und Recht in Osteuropa* (2017) nr. 10, lk. 293-301. Euraasia Majandusühenduse ja ELi võrdlus: majanduslik taust, organisatsioon, õiguslikud alused ja struktuur.

Märksõnad: Euroopa Liit; Euraasia Majandusühendus; koostöö; struktuur ([BECK](#))

Zupančič, Neža ; Havu, Katri. Pre-installed software – an unfair commercial practice? // [Maastricht Journal of European and Comparative Law](#) (2017) nr. 2, lk. 289-297. Euroopa Kohtu lahendist C-310/15 *Deroo-Blanquart vs. Sony*; ebaausatatest kaubandustavade ELi siseturul.

Märksõnad: Euroopa Liit; äriõigus; tarkvara; sülearvutid; tarbijad; tarbijahuvid; kaubandustava; kohtulahendid

van Bockel, Bas. The single supervisory mechanism regulation: questions of ne bis in idem and implications for the further integration of the system of fundamental rights protection in the EU // [Maastricht Journal of European and Comparative Law](#) (2017) nr. 2, lk. 194-216. ELi määruse 1024/2013 jõustamisest võimalikes *ne bis in idem* olukordades, põhiõiguste kaitsest ELis.

Märksõnad: Euroopa Liit; karistusõigus; põhiõigused; õiguskaitsed; printsipiidid; õigusrikkumised

Verschueren, Herwig. Scenarios for Brexit and social security // [Maastricht Journal of European and Comparative Law](#) (2017) nr. 3, lk. 367-381. Brexiti mõjust sotsiaalkindlustusõigusele; ELi liikmesriikide vahelisest sotsiaalõigusest.

Märksõnad: Euroopa Liit; sotsiaalõigus; rahvusvaheline sotsiaalõigus; sotsiaalkindlustus; isikute vaba liikumine; Suurbritannia

Weber, Albrecht. Europäisches Rechtsdenken in der Krise? // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 18, lk. 741-748. Finants-, rände- ja õigusriigi toimimise kriisi mõjudest ELi põhiväärtustele ja põhimõtetele; ELi aluslepingute tõlgendamise kohta.

Märksõnad: eurointegratsioon; põhiseadused; väärtused (filos.); finantskriisid; sisserränne; õigusriik; euroskeptitsism; seaduste tõlgendamine

Wilman, Folkert G. A decade of private enforcement of intellectual property rights under IPR enforcement directive 2004/48: where do we stand? // [European Law Review](#) (2017) nr. 4, lk. 509-531. Intellektuaalomandi õiguste jõustamise direktiivi [2004/48](#) toimimisest praktikas ja tõlgendamise kohta Euroopa Kohtu lahendites.

Märksõnad: intellektuaalne omand; info; kvaliteet; järelevalve; juurdepääs infole; põhiõigused; kulud; kahjud; piirangud; Euroopa Kohus; kohtulahendid ([WESTLAW](#))

Wolber, Johannes. Der Beitritt der Europäischen Union zur EMRK im Lichte der Europäischen Zivilprozessrechts // [Zeitschrift für Europäisches Privatrecht](#) (2017) nr. 4, lk. 936-952. Põhiõiguste kaitse olulisusest kahe tsiviilkohtumenetluse näite põhjal ELi inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga ühinemise valguses.

Märksõnad: inimõigused; põhiõigused; tsiviilkohtumenetlus; kohtulahendid; Euroopa Kohus; Euroopa Inimõiguste Kohus; inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (1950)

Mereõigus

Carey, Luci. All hands off deck? The legal barriers to autonomous ships // [The Journal of International Maritime Law](#) (2017) nr. 3, lk. 202-219. Täielikult mehitamata kaubalaevade kasutamise õiguslikest aspektidest üldise õiguse ja rahvusvaheliste lepingute (nt Haagi-Visby reeglid) vaates.

Märksõnad: laevad; kaubalaevad; kaugjuhitavad sõidukid; kaubavedu; meretransport; laevandus; õigussüsteemid; rahvusvahelised lepingud; Suurbritannia

Dempster, Hamish. Non-delivery and misdelivery of goods carried by sea // [The Journal of International Maritime Law](#) (2017) nr. 3, lk. 177-190. Vastutusest kaupade meritsi kohaletoometamisel Inglise õiguses ja kohtupraktikas.

Märksõnad: meretransport; kaubavedu; kaubad; kahju tekitamine; vastutus; kohustused; Inglismaa; Wales; kohtulahendid

Nawrot, Justyna ; Pełowska-Dąbrowska, Zuzanna. Maritime legislation in Poland and the proposals of the codification commission for maritime law // [The Journal of International Maritime Law](#) (2017) nr. 3, lk. 220-227. Mereõigusega seotud õigusloomest Poolas.

Märksõnad: merendus; õigusloome; kodifitseerimine (jur.); Poola

Rahvusvaheline eraõigus

Pilich, Mateusz. Brexit and EU private international law: may the UK stay in? // [Maastricht Journal of European and Comparative Law](#) (2017) nr. 3, lk. 382-398. Brexiti ja selle mõjust Euroopa Liidu rahvusvahelisele eraõigusele ning Suurbritannia ja ELi liikmesriikide vahelistele tehingutele.

Märksõnad: tehingud; koostöö; rahvusvahelised lepingud; majandus; Suurbritannia; Euroopa Liit

Rauscher, Thomas. Die Entwicklung des Internationalen Privatrechts 2016 bis 2017 // Neue Juristische Wochenschrift (2017) nr. 48, lk. 3486-3495. Rahvusvahelise eraõigusega seotud seadusemuudatustest ja kohtupraktikast.

Märksõnad: eraõigus; perekonnaõigus; pärimisõigus; võlaõigus; seaduste tõlgendamine; kohtulahendid; Saksamaa ([BECK](#))

Symeonides, Symeon C. Private international law bibliography 2016: U.S. and foreign sources in English // [The American Journal of Comparative Law](#) (2017) nr. 1, lk. 83-94. Rahvusvahelist eraõigust käsitlevate ingliskeelsete allikate bibliograafiline nimestik.

Märksõnad: eraõigus; bibliograafiad

* Artiklid on valitud Rahvusraamatukogus kättesaadavatest välisajakirjadest:
õigus: <http://www.nlib.ee/en/law-journals/index.php?id=13997>

rahvusvahelised organisatsioonid:

<http://www.nlib.ee/en/international-organisations/index.php?id=14000>

Euroopa Liidu õigusalsed teadusajakirjad:

<http://elik.nlib.ee/infoallikad/ajakirjad-2/>

Väljaande koostanud Tiia Melts
Keeleliselt toimetanud Gerli Eero
<http://www.nlib.ee/summaria-iuridica/>

Väljaandele kohalduvad [Creative Commonsi Eesti litsentsi \(versioon 3.0\)](#) tingimused

